

KÜSIMUS

Kas kasutada kõigil farüngiidi/tonsilliidi diagnoosiga patsientidel, kellel on vaja penitsilliini ravi 5 päeva või 7 või 10 päeva parema ravitulemuse saamiseks?

SIHTRÜHM:	parema ravitulemuse saamiseks
SEKKUMINE:	kõigil farüngiidi/tonsilliidi diagnoosiga patsientidel, kellel on vaja penitsilliini ravi 5 päeva
VÖRDLUS:	7 või 10 päeva
PEAMISED TULEMUSNÄITAJAD:	A-grupi streptokokist lahti saamine ravi lõpuks. Penitsilliin 5-7 päeva versus 10 päeva.; Kliiniline paranemine. Penitsilliin 5-7 päeva versus 10 päeva.; Uus haigestumine pärast paranemist (recurrence). Penitsilliin 5-7 päeva versus 10 päeva.; Kliinilise seisundi halvenemine sama haigusepisoodi käigus (relapse). Penitsilliin 5-7 päeva versus 10 päeva.; Kliiniline paranemine. Penitsilliin 5 päeva versus 10 päeva.; Kliiniline paranemine alla 18-aastastel. Penitsilliin 5 päeva versus 10 päeva.; Kliiniline paranemine 18-aastastel ja vanematel. Penitsilliin 5 päeva versus 10 päeva.; Streptokokist lahti saamine ravi lõpuks. Penitsilliin 5 päeva versus 10 päeva.; Uus haigestumine kuu jooksul. Penitsilliin 5 päeva versus 10 päeva.; Tüsistused 3 kuu jooksul. Penitsilliin 5 päeva versus 10 päeva.; Uus tonsilliit 3 kuu jooksul. Penitsilliin 5 päeva versus 10 päeva.;
KONTEKST:	
VAATENURK:	
TAUST:	
HUVIDE KONFLIKT:	

HINNANG

Probleem

Kas probleem on prioriteetne?

OTSUS	TEADUSLIK TÕENDUSMATERJAL	TÄIENDAVID KAAJUTLUSED
☐ Ei ☐ Pigem ei ☐ Pigem jah ☒ jah ☐ Varieerub ☐ Ei oska öelda	Töörühm esitas kliinilise küsimuse nr 4: Kas kõiki farüngiidi/tonsilliidi diagnoosiga patsiente, kellel on vaja penitsilliini, tuleb ravida 5 vs 7 vs 10 päeva parema ravitulemuse saamiseks? Seni on farüngiidi/tonsilliidi ravi kestnud 10 päeva, kuid töörühmale teadaolevalt on viimasel ajal tehtud uuringuid ka lühemate ravikuuride efektiivsuse kohta. Soovitakse selgitada, kas farüngiidi/tonsilliidi ravis piisab lühemast ravikuurist kui 10 päeva, mida töörühma andmetel osa ravijuhendeid soovitab.	

Tulemusnäitajad: kliiniline paranemine, palaviku taandumine, kurguvalu taandumine, ravi ebaõnnestumine, kõrvaltoimete esinemine, tüsistuste esinemine

Käesoleva juhendi koostamiseks vaadati läbi 3 ravijuhendit: National Institute for Health and Care Excellence (NICE) ravijuhend "Sore throat (acute): antimicrobial prescribing guideline" (2018), European Society of Clinical Microbiology and Infectious Diseases (ESCMID) ravijuhend "Guideline for the management of acute sore throat" (2012) ja Italian National Institute of Health (INIH) ravijuhend "Management of Acute Pharyngitis in Children: Summary of the Italian National Institute of Health Guidelines" (2012). Töörühma liikme soovitusel vaadati läbi ka Infectious Diseases Society of America (IDSA) "Clinical Practice Guideline for the Diagnosis and Management of Group A Streptococcal Pharyngitis: 2012 Update by the Infectious Diseases Society of America" (2012).

NICE'i juhend ütleb, et juhtudel, kui mikrobioloogiline vabanemine streptokokist ei ole oluline, võib kaaluda 5-päevast kuuri. 10-päevast kuuri soovitatakse kindlasti kasutada korduinfektsiooni puhul.

ESCMIDI, INIHi ja IDSA ravijuhendid soovitavad 10-päevast ravikuuri.

NICE'i ravijuhend tugines oma analüüsis meta-analüüsile (1), kus antud küsimusele vastamiseks oli analüüsitud 3 randomiseeritud kontrollitud uuringut (RCT) ning nede alusel koostatud ka GRADE tabel, mis võeti üle.

ESCMIDI ravijuhend tugines oma soovitustes erinevatel artiklidel, mille läbi töötamisel ei leitud RCT-sid, mis ei oleks kajastatud NICE'i analüüsis. Lisaks viitab ESCMID ühele uuringule, kus võrreldakse 3-päevast penitsilliini kuuri 7-päevasega - see jäeti kõrvale, kuna töörühm ei esitanud küsimust 3-päevase kuuri kohta. Samuti jäeti välja uuringud, mis käsitlesid lühemat kuuri laiema toimespektriga antibiootikumiga võrdluses 10-päevase penitsilliini kuuriga.

	Ka INIHi ja IDSA ravijuhendi allikate läbitöötamisel ei leitud RCT-sid, mida ei oleks NICE`i ravijuhendis kajastatud.</p> <p>Peale juhendites leiduva tõendusmaterjali tehti värskema (kui NICE`i juhendis kasutatud) tõendusmaterjali süstemaatiline otsing kliinilise küsimuse kohta. Leiti 1 süstemaatiline ülevaade/meta-analüüs, mis põhines osaliselt samadel RCT-del kui NICE`i analüüs. Leiti 1 uus RCT (Skoog Stahlgren 2019), mille tulemused hinnati GRADE-iga. Kokkuvõttes sisestati GRADE tabelisse NICE'i juhendi tõendusmaterjal (1) mis hindab 5-7 päevast penitsilliini kuuri võrdluses 10 päevase penitsilliini kuuriga ja RCT (2), mis hindab 5 päevast penitsilliini kuuri võrdluses 10-päevasega.	

Soovitud mõju

Kui suur on eeldatav soovitud mõju?

OTSUS	TEADUSLIK TÕENDUSMATERJAL	TÄIENDAVALD KAALUTLUSED
☐ Tühine ☐ Väike ☐ keskmine ☒ Suur ☐ Varieerub ☐ Ei oska öelda	Kliinilist paranemist hinnati kahes RCT-s. Esimeses uuringus (3), kus olil 137 uuritavat, saadi paremad tulemused 10-päevase kuuriga (suhteline risk ehk relative risk ehk RR 0,87 (0,77-0,99)), teises uuringus (2), kus oli 412 uuritavat, ei olnud tulemustes statistiliselt olulist erinevust ((šansside suhe ehk odds ratio ehk OR 0,57 (0,28-1,16)). Mõlemal juhul on tegu mõõduka kvaliteediga tõendusega. Teine uuring hindas eraldi ka kliinilist paranemist <18-aastastel ja 18-aastastel ning vanematel ning leidis, et lühema ja pikema kuuri vahel ei esine statistiliselt olulist erinevust kummaski grupis. Streptokokist lahti saamist ravi lõpuks hinnati mõlemas allikas (3, 2). Mõlemas analüüsis saadi streptokokist rohkematel juhtudel lahti 10-päevase antibiootikumikuuriga - esimeses analüüsis(3) 94.7% versus 86.9% (RR 0,92 (0,82-1,04) ehk statistiliselt mitte oluline erinevus, madala kvaliteediga tõendus), teises	

	analüüsis(2) 90.7% versus 80.4% (OR 0.42 (0.23-0.78) ehk statistiliselt oluline erinevus, madala kvaliteediga tõendus). Samuti ei olnud uuemas uuringus(2) olulist erinevust uue tonsilliidi tekkes 3 kuu jooksul.	

Soovimatu mõju

Kui suur on eeldatav soovimatu mõju?

OTSUS	TEADUSLIK TÕENDUSMATERJAL	TÄIENDAVALD KAALUTLUSED
☐ Suur ☐ keskmine ☐ Väike ☒ Tühine ☐ Varieerub ☐ Ei oska öelda	Leiti, et ei olnud statistiliselt olulist erinevust uue haigestmise osas lühema ja pikema antibiootikumikuuri kasutamise vahel- RR 6,16 (0,76-49,97), väga madala kvaliteediga tõendus (1) ja kordajate suhe ehk rate ratio 0,6 (-4,1 kuni 5,3), mõõduka kvaliteediga tõendus (2). Hinnati ka kliinilise seisundi halvenemist sama haigusepisoodi käigus (relaps) - ei olnud statistiliselt olulist erinevust, kas kasutati lühemat või pikemat antibiootikumikuuri (1) 1 RCT-s (2) hinnati tüsistuste esinemist 3 kuu jooksul ning leiti, et lühemat ja pikemat kuuri saanud gruppide vahel ei esine stailiselt olulist erinevust - kordajate suhe -2,1 (-4,7 kuni 0,5), madala kvaliteediga tõendus.	

Tõendatuse kindlus

Kui kindel võib kokkuvõttes olla sekkumise mõju tõendatuses?

OTSUS	TEADUSLIK TÕENDUSMATERJAL	TÄIENDAVALD KAALUTLUSED
☐ Väga madal ☒ madal ☐ keskmine ☐ väga ☐ kaasatud uuringud puuduvad	Kasutatud tõenduse tase on madalast kuni mõõdukani, mõne tulemusnäitaja osas ka väga madal. Kokkuvõttes on tõendatuse aste madal.	

Väärtushinnangud

Kas see, kuivõrd inimesed (inimeste erinevad alarühmad) peamisi tulemusi väärtustavad, varieerub või kui ebakindlad me nende hinnangutes oleme?

OTSUS	TEADUSLIK TÕENDUSMATERJAL	TÄIENDAVALD KAAALUTLUSED
☐ oluline ebakindlus või varieeruvus ☐ võimalik oluline ebakindlus või varieeruvus ☐ oluline ebakindlus või varieeruvus tõenäoliselt puudub ☒ oluline ebakindlus või varieeruvus puudub	Eraldi tõendusmaterjali otsingut patsientide väärtushinnangute ja eelistuste kohta kliinilisele küsimusele vastamisel ei tehtud.	

Mõjude tasakaal

Kas sekkumise soovitud ja soovimatu mõju vahetõrje viitab sekkumise või võrdlus(tegevuse) ülekaalule?

OTSUS	TEADUSLIK TÕENDUSMATERJAL	TÄIENDAVALD KAAALUTLUSED
☐ soosib võrdlust ☐ pigem soosib võrdlust ☐ ei soosi sekkumist ega võrdlust ☐ pigem soosib sekkumist ☒ soosib sekkumist ☐ Varieerub ☐ Ei oska öelda	Enamike tulemusnäitajate osas ei olnud 5- ja 10-päevase kuuri tulemuste osas statistiliselt olulist erinevust. Soovitud mõjudest leidis üks vanem ja väiksem kliiniline uuring, et kliinilise paranemise seisukohast tuleks eelistada 10-päevast kuuri, kuid uuem ja suurem uuring leidis, et gruppide vahel ei ole statistiliselt olulist erinevust. Streptokokist lahti saamiseks leidsid vanemad uuringud, et gruppide vahel ei olnud statistiliselt olulist erinevust, uuem uuring aga et tuleks eelistada 10-päevast kuuri. Samas ei leidnud ükski uuring olulist erinevust gruppide vahel tuisistuste ja korduvhaigestumiste esinemise osas.	

Vajaminevad ressursid

Kui suur on ressursivajadus (kulud)?

OTSUS	TEADUSLIK TÕENDUSMATERJAL	TÄIENDAVALD KAAALUTLUSED

☐ suur kulu ☐ keskmine kulu ☐ mitteamarvestatav kulu ja sääst ☐ keskmine sääst ☐ suur sääst ☐ Varieerub ☒ Ei oska öelda	Sellel teemal eraldi tõendusmaterjali ei otsitud.	

Vajaminevate ressursside tõendatuse kindlus

Milline on ressursivajaduse (kulude) tõendatusse aste?

OTSUS	TEADUSLIK TÕENDUSMATERJAL	TÄIENDAVID KAALUTLUSED
☐ Väga madal ☐ madal ☐ keskmine ☐ väga ☒ kaasatud uuringud puuduvad	Sellel teemal eraldi tõendusmaterjali ei otsitud.	

Kulutõhusus

Kas sekkumise kulutõhusus soosib sekkumist või võrdlust?

OTSUS	TEADUSLIK TÕENDUSMATERJAL	TÄIENDAVID KAALUTLUSED
☐ soosib võrdlust ☐ pigem soosib võrdlust ☐ ei soosi sekkumist ega võrdlust ☐ pigem soosib sekkumist ☐ soosib sekkumist ☐ Varieerub ☒ kaasatud uuringud puuduvad	Kulutõhususe uuringuid eraldi ei otsitud.	

Võrdsed võimalused

Kuivõrd sekkumine mõjutab tervisevõimaluste võrdsust?

OTSUS	TEADUSLIK TÕENDUSMATERJAL	TÄIENDAVID KAALUTLUSED
☐ vähendab võrdsust ☐ tõenäoliselt vähendab võrdsust ☒ tõenäoliselt ei mõjuta võrdsust ☐ tõenäoliselt suurendab võrdsust ☐ suurendab võrdsust ☐ Varieerub ☐ Ei oska öelda	Patsientide võrdsuste võimaluste kohta eraldi uuringuid ei otsitud.	

Vastuvõetavus

Kas sekkumine on huvitatud osapooltele vastuvõetav?

OTSUS	TEADUSLIK TÕENDUSMATERJAL	TÄIENDAVID KAALUTLUSED
☐ Ei ☐ Pigem ei ☐ Pigem jah ☒ jah ☐ Varieerub ☐ Ei oska öelda	Vastuvõetavust ei olnud käsitletud uuringutes hinnatud.	

Teostatavus

Kas sekkumine on teostatav?

OTSUS	TEADUSLIK TÕENDUSMATERJAL	TÄIENDAVID KAALUTLUSED
☐ Ei ☐ Pigem ei ☐ Pigem jah ☒ jah ☐ Varieerub ☐ Ei oska öelda	Jah.	

OTSUSTE KOKKUVÕTE

	OTSUS						
PROBLEEM	Ei	Pigem ei	Pigem jah	jah		Varieerub	Ei oska öelda
SOOVITUD MÕJU	Tühine	Väike	keskmise	Suur		Varieerub	Ei oska öelda

	OTSUS						
SOOVIMATU MÕJU	Suur	keskmine	Väike	Tühine		Varieerub	Ei oska öelda
TÕENDATUSE KINDLUS	Väga madal	madal	keskmine	väga			kaasatud uuringud puuduvad
VÄÄRTUSHINNANGUD	oluline ebakindlus või varieeruvus	võimalik oluline ebakindlus või varieeruvus	oluline ebakindlus või varieeruvus tõenäoliselt puudub	oluline ebakindlus või varieeruvus puudub			
MÕJUDE TASAKAAL	soosib võrdlust	pigem soosib võrdlust	ei soosi sekkumist ega võrdlust	pigem soosib sekkumist	soosib sekkumist	Varieerub	Ei oska öelda
VAJAMINEVAD RESSURSID	suur kulu	keskmine kulu	mittearvestatav kulu ja sääst	keskmine sääst	suur sääst	Varieerub	Ei oska öelda
VAJAMINEVATE RESSURSSIDE TÕENDATUSE KINDLUS	Väga madal	madal	keskmine	väga			kaasatud uuringud puuduvad
KULUTÕHUSUS	soosib võrdlust	pigem soosib võrdlust	ei soosi sekkumist ega võrdlust	pigem soosib sekkumist	soosib sekkumist	Varieerub	kaasatud uuringud puuduvad
VÕRDESED VÕIMALUSED	vähendab võrdsust	tõenäoliselt vähendab võrdsust	tõenäoliselt ei mõjuta võrdsust	tõenäoliselt suurendab võrdsust	suurendab võrdsust	Varieerub	Ei oska öelda
VASTUVÕETAVUS	Ei	Pigem ei	Pigem jah	jah		Varieerub	Ei oska öelda
TEOSTATAVUS	Ei	Pigem ei	Pigem jah	jah		Varieerub	Ei oska öelda

SOOVITUSE LIIK

Tugev soovitus mitte teha ☐	Nõrk soovitus sekkumise vastu ☐	Nõrk soovitus kas sekkumise või alternatiivi poolt ☐	Nõrk soovitus sekkumise poolt ☐	Tugev soovitus teha ☐

JÄRELDUSED

Soovitus

Põhjendus

Kaalutlused alamrühmade osas

Rakenduskaalutlused

Jälgimine ja hindamine

Edasiste/täpsustavate uuringute vajadus

VIIDETE KOKKUVÕTE

1. Falagas E, Vouloumanou Evridiki K Matthaiou Dimitrios K Kapaskelis Anastasios M and Karageorgopoulos Drosos E. Effectiveness and safety of short-course vs long-course antibiotic therapy for group a beta hemolytic streptococcal tonsillopharyngitis: a meta-analysis of randomized trials.. Mayo Clinic proceedings; 2008.
2. Skoog Ståhlgren G, Tyrstrup M, Edlund C, Giske CG, Mölstedt S, Norman C, Rystedt K, Sundvall PD, Hedin K.. Penicillin V four times daily for five days versus three times daily for 10 days in patients with pharyngotonsillitis caused by group A streptococci: randomised controlled, open label, non-inferiority study. BMJ; 2019.
3. Strömberg A, Schwan A, Cars O.. Five versus ten days treatment of group A streptococcal pharyngotonsillitis: a randomized controlled clinical trial with phenoxymethylpenicillin and cefadroxil.. Scand J Infect Dis; 1988.